

Ema Tiina otsib võtit lapse hinge

Keila SOS–Lasteküla üheksanda pere kodu ust avades, jookseb esimesena tulijale vastu valge–pruuni–mustalapiline kassipoeg Juss, kes ema Tiina Kulusalu (51) sõnul on kogu pere vaeldamatu lemmik.

”Õnneks on kõik meie lapsed loomaarmastajad, vaatamata räsitud elule,” ütleb ta kiisut paitades.

Tiina Kulusalu on Keila SOS–Lastekülas emaks viiele lapsele. Enne lastekülla sattumist kasvasid neist neli erinevates lastekodudes, üks poistest toodi Tiina perre tänavalt.

Emale antud töötus

Nüüd kasvab kuueaastane Jevgeni päris oma kodus. Pere on endale leidnud ka üheksa–aastane Anneli ja tema 11–aastane vend Ain ning kümneaastane Reijo. Tiina vanim laps, 19–aastane Marius õpib Tallinna Tehnikaülikoolis ja elab juba omaette, kuid käib siiski nädalavahetusel lastekülapere vaatamas.

Jevgeni on püsimatu ja temperamentne, kuid oskab olla viisakas. Ema Tiina sõnul on ta intelligentsuse looduselt kingiks saanud. Ain tunneb suurt huvi spordi ja reaalinete vastu, ta on pedantne ja auahne. Reijo on hella hinge ja pisut madala enesehinnanguga poiss, armastab väga lugeda.

Anneli on kinnise loomu ja vähese jutuga. ”Ma ei ole seni leidnud tüdrukuga suhtlemiseks õiget teed,” vajub Tiina mõttesse. ”Iga laps vajab erinevat kohtlemist – ühega peab olema veidi range, teisele ei tohi ühtegi karmi sõna öelda. Lastekülas elades tuleb pidavalt otsida teed ja võtit laste tundmatusse maailma.”

Ema Tiina teeb mõnikord poistega tembud kaasa. Naril istuvad reas Jevgeni, sõber Tanel, Reijo ja Ain. Anneli on veel muusikatunnis.

RAIGO PAJULA

Kuigi SOS–lastekülas nimetatakse peresid just ema nime järgi, ei kutsu sugugi mitte kõik Tiina pere lapsed teda emaks. ”Mõni ütleb ema, mõni jälle kutsub nimepidi. Üks lastest on tunnistanud, et tahaks väga mind emaks kutsuda, kuid ei saa seda teha. Ilmselt on ta hinges andnud töötuse oma emale, keda enam ei ole,” räägib Tiina.

SOS–lasteküla lastel ei ole isa. Isa püüavad asendada küllavanem, küla meister ja meeskasvataja. Meestest tegelebki lastega kõige rohkem kasvataja. Ema Tiina pere abistab kasvataja Meelis, kes astub vähemalt korra päevas nende kodust läbi – aitab koolitükke

teha, spordib lastega või ütleb lihtsalt mehesõna. ”Lapsed kuulavad teda ja arvestavad temaga,” tunnistab ema Tiina. ”Kui lõunalauda istume, küsib väike Jevgeni: kus on onu Meelise toit.”

Kui ema ära väsis, saab ta soovi korral võtta nädalas ühe puhkepäeva. Siis täidab tema kohta asendusema. ”Lapsed on küsinud, miks ma ei taha kodus puhata. Aga mul on oma tütar linnas,” räägib Tiina.

Tiina peres tehakse kõiki toimetusi üheskoos. Toidud valmistab ema, lapsed katavad–koristavad laua ja pesuvad nõud puhtaks. Esialgu oli laste lemmiktoiduks võileivad. Nüüd oota-

vad kõik pühapäeva hommikuid, mil ema küpsetab pannkooke.

”Ma tahan elada nii, et lapsed õpiksid kõike minu kõrval tegema,” kinnitab Tiina, kes siiski jahmus, kui poisid nõudsid teda käsitööd tegemas nähes samuti võimalust kätt proovida.

Pöial andis enesekindluse

Kui ema Tiina ja Reijo kokku said, oli poisi ühel käel vaid neli sõrme. Poisil ei olnud pöialt. ”Küsisin Reijolt, kas ta tahab, et selle käega midagi muutuks,” meenutab Tiina. Jah–vastuse peale pöördus ema mitme arsti poole, kuni jõuti Tallinna lastehaiglasse. ”Kui

poiss pärast operatsiooni mulle ütles, et ta on nii õnnelik – siis oli mul küll hea tunne,” räägib Tiina, pühkides silmanurgast pisara. Emale näib, et koos põidlagasai Reijo tagasi ka tükikese varasemates eluraskustes kaduma läinud enesekindlusest.

Tiina peab iga lapse kohta päevikut, kuhu ta lisab ka joonistused ja diplomid. ”Perest ellu minnes saab iga laps kogutu endaga kaasa – see on mälestus siinsest elust,” ütleb ta. Pisut mures on ema väikese Jevgeni pärast, kes on venelane. ”Kui ta meile saabus, oskas ta vaid kahte eestikeelset sõna, nüüd on poiss vene keele peaaegu unustanud,” ohkab naine.

SOS–lasteküla emade üks eesmärk on taastada laste side oma bioloogiliste vanemate või sugulastega. ”Lapsed peavad teadma, kust nad pärit on,” kinnitab Tiina ja tõdeb kahetsusega, et Jevgeni sugulastest ei ole seni midagi teada.

Tänu Reijo heale mälule leiti üles tema tädi. Üle mitme aasta veetis Reijo aastavahetuse sugulaste peres.

Kõik Tiina pere lapsed mängivad mingit pilli, kes viiulit, kes plokkflööti. Kodus nurgas seisev klaveri saab õhtuti hääled sisse. Igal lapsel on ka isiklik fotoalbum, mida nad üsna sageli sirvida armastavad.

Aeg–ajalt tundub emale, nagu vaevalks lapsi endiselt hirm kaotada kodu ja inimest, kes on nende tugi. ”Ma arvan, et kui ma ise oleksin sellistes tingimustes kasvanud kui nemad, püsiks vist minulgi see hirm elu lõpuni,” usub ta.

Enne magamaminekut on traditsiooniks saanud emale kalli–kalli teha või tema süles istuda. ”Minu lapsed vajavad hellust ehk rohkemgi, kui ma suudan seda pakkuda,” ütleb ema Tiina.

KRISTEL KIRSS